

TLM_Lausunto_SIMO_Tikkala_Rakennuksen purkaminen ratatyöalueelta_25082026**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta**Valmistelija** rakennustutkija Ylimartimo Teija**SIMO, TIKKALA, RAKENNUKSEN PURKAMINEN RATATYÖALUEELTA**

Simon kunnan rakennusvalvonta on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa rakennuksen purkamisesta ratatyöalueelta Simon Tikkalassa. Ratatyö liittyy ratasuunnitelmaan, joka koskee Tasoristeysturvallisuuden parantamista välillä Halluajärvi-Horsma. Rakennusvalvonta pyytää lausuntoa selvittääkseen onko rakennuksella kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka vaikuttaisivat purkamisluvan myöntämiseen. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu ratasuunnitelman hyväksymisesitys, kuva purettavasta rakennuksesta sekä suunnitelmakartta ja tieympäristökartta Ojala-Horsma-tasoristeysjärjestelyistä, johon rakennuksen purkaminen liittyy. Myös Sundström Infra Ab Oy on pyytänyt museolta tietoa rakennuksen purkamiseen liittyen, koska museo on ratasuunnitelmaa koskevassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota rakennusten kulttuurihistoriallisiin arvoihin Tikkalan yksityistie Y5 linjaukseen liittyen.

Tornionlaakson museon on lausunut kyseessä olevasta ratasuunnitelmasta 21.12.2022, 7.8.2023 ja 3.6.2024. Museon rakennustutkija on käynyt paikan päällä Tikkalassa 24.3.2022.

Purkamisen kohteena oleva, kiinteistöllä 751-404-5-13 sijaitseva rakennus on ollut osa vanhaa Tikkalan tilan pihapiiriä. Tikkala on yksi Simoniemen vanhoista kantatiloista. Suorakaiteen muotoiseen pihapiiriin on kuulunut aikoinaan kaksi asuinrakennusta ja kolme talousrakennusta sekä aittoja, sauna ja muita varastorakennuksia, joista suurin osa on purettu jo aikoinaan tilan jakamisen yhteydessä. Toinen asuinrakennuksista, joka nyt on lausuntopyynnön kohteena, on ollut vuosikymmeniä tyhjiällä, ja toinen, kiinteistöllä 751-404-5-64 sijaitseva rakennus on ollut vapaa-ajan käytössä. Alueella ei ole maakuntakaavaa tarkempaa kaavaa, eikä Tikkala ole ollut mukana rakennettua kulttuuriympäristöä koskevissa inventoinneissa.

Paikan päällä tehdyn katselmuksen perusteella Tornionlaakson museo on lausunnossaan ratasuunnitelmasta todennut pihapiirin eteläsivua rajanneen asuinrakennuksen (751-404-5-13) vesikaton olleen jo katselmuksen aikaan hyvin huonokuntoinen ja osittain romahtanut. Rakennuksessa ei ollut mahdollista käydä sisätiloissa romahtaneiden rakenteiden vuoksi. Julkisivujen perusteella rakennuksen länsipäätyyn ja kuistiin oli tehty muutoksia 1900-luvun puolivälin tienoilla.

Toinen, pihapiirin pohjoissivua rajaava asuinrakennus (751-404-5-64) oli katselmuksen aikaan edelleen ikäisekseen hyväkuntoinen. Perinteinen hirsirunkoinen peräpohjalainen paritupa on säilynyt perinteisen rakentamistavan mukaisessa asussa ja on perimätiedon mukaan mahdollisesti

Tornionlaakson museon johtaja25.8.2026§ 113/2026

rakennettu jo 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa. Aiemmassa lausunnossaan museo on todennut tämän, kiinteistöllä 751-404-5-64 sijaitsevan vanhan päärakennuksen olevan vähintään paikallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde, ja että ratasuunnitelmassa esitetyn uuden yksityistien (Y5) linjaus on ollut liian lähellä tätä kulttuurihistoriallisesti merkittävää rakennusta ja uhka sen säilymiselle. Katselmuksen yhteydessä Tikkalan vanha päärakennus on inventoitu ja liitetty Tornionlaakson museon ylläpitämään kulttuuriympäristön tietojärjestelmään.

Lausunnon jälkeen Väylävirasto ja Tornionlaakson museo ovat neuvotelleet asiasta 8.3.2023 ja on sovittu, että yksityistien Y5 linjausta tarkistetaan kauemmas rakennuksesta yksityistiealueen rajauksen sisällä sekä muussa suunnittelussa huomioidaan, ettei sillä ole haitallista vaikutusta rakennuksen (751-404-5-64) säilymiseen. Hyväksytyssä ratasuunnitelmassa yksityistien Y5 linjausta on tarkistettu hieman etäämmäs vanhasta päärakennuksesta.

Lausuntopyynnön liitteenä olevan valokuvan perusteella ratasuunnitelman mukaisesti purkamisen kohteena olevan rakennuksen vesikatto, yläpohja ja kuisti ovat romahtaneet kokonaan. Tornionlaakson museolla ei ole huomautettavaa kiinteistöllä 751-404-5-13 sijaitsevan rakennuksen purkamiseen.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

Jakelu

Simon kunta, rakennusvalvonta
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto
Sundström Infra Ab Oy, Voutilainen Petri